

Valtuustoaloite työllisyystoimien edistämiseksi Loviisassa

Loviisan kaupungin tulee etsiä aktiivisesti uusia ja vaikuttavia keinoja työllisyyden edistämiseksi, erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien tukemiseksi. Työllisyys ei ole vain yksilön toimeentulokysymys, vaan myös kaupungin elinvoiman, hyvinvoinnin ja talouden kannalta keskeinen asia.

Lieksassa on otettu käyttöön kunnianhimoinen työllistämiskokeilu, jossa tavoitteena on tarjota kaikille alle 29-vuotiaille työttömille nuorille mahdollisuus lyhyeen työhjakssoon. Mallin ajatuksena on madaltaa ensimmäisen työpaikan kynnystä, antaa nuorelle ensimmäinen työpaikkamerkintä ansioluetteloon sekä tarjota aitoa kokemusta työelämästä. Lyhyetkin työhjaksot voivat olla nuorelle ratkaisevan tärkeitä jatkotyöllistymisen, opiskelun tai oman alan löytämisen kannalta.

Loviisassa olisi perusteltua selvittää vastaavan mallin käyttöönottoa määräaikaisena kokeiluna. Kaupungilta löytyy monenlaisia tehtäviä, joissa lyhyitä työhjaksot voitaisiin hyödyntää tarkoituksenmukaisesti. Tällaisia tehtäviä voisivat olla esimerkiksi puistonhoito, kunnossapito, avustavat tehtävät kaupungin palveluissa, sähköisen arkiston kehittäminen sekä asiakirjojen sähköistämiseen liittyvät tukitehtävät.

Vaikka Loviisan taloudellinen tilanne on haastava, työllisyyteen panostaminen on nähtävä myös investointina tuleviin säästöihin. Nuoren pääsy ensimmäiseen työelämäkokemukseen voi ehkäistä pitkittävää työttömyyttä, syrjäytymistä ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Samoin työkyvyn oikea-aikainen arviointi voi vähentää tilanteita, joissa henkilö on pitkään väärän palvelun tai etuuden piirissä ilman todellista etenemismahdollisuutta. Ennaltaehkäiseviin ja oikein kohdennettuihin toimiin täytyy usein ensin investoida, jotta myöhemmin voidaan saavuttaa sekä inhimillisiä että taloudellisia säästöjä.

Samalla työllisyyspalveluissa on tunnistettava myös ne henkilöt, joiden tilanne ei tosiasiallisesti ratkea työllistämistoimilla, vaan joiden työ- ja toimintakyky on mahdollisesti alentunut niin merkittävästi, että heidän kohdallaan tulisi selvittää oikeus sairauspäivärahaan, kuntoutustukeen tai työkyvyttömyyseläkkeeseen. Lahdessa on kokeiltu mallia, jossa kaupunki ohjaa pitkäaikaistyöttömiä työkyvyn arviointiin yhteistyössä yksityisen toimijan kanssa, jotta asiakkaat saisivat tarvitsemansa lausunnot ja oikean palvelun tai etuuden piiriin.

Ehdotus

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Loviisan kaupunki selvittää ja valmistelee ainakin aluksi määräaikaisen työllisyyskokeilun, jossa:

1. tarjotaan alle 29-vuotiaille loviisalaisille työttömille nuorille mahdollisuus lyhyeen, matalan kynnyksen työhjakssoon kaupungin eri yksiköissä
2. kartoitetaan kaupungin omat tehtävät ja työmaat, joissa nuoret voisivat saada ensimmäistä työkokemusta turvallisesti ja ohjatusti
3. selvitetään, miten määräaikainen työhjaksomalli voisi täydentää Loviisassa jo käytössä olevaa nuorten työllisyysseteliä sekä tukea erityisesti niitä nuoria, joille ensimmäisen työpaikan saaminen on tavallista vaikeampaa
4. käynnistetään erillinen määräaikainen työkyvyn arvioinnin pilotti pitkäaikaistyöttömille, joiden työ- ja toimintakyky vaikuttaa alentuneelta
5. selvitetään mahdollisuus tehdä työkyvyn arvioinnissa yhteistyötä esimerkiksi hyvinvointialueen, Kelan, työllisyysalueen ja tarvittaessa yksityisen palveluntuottajan kanssa

6. tuodaan valtuustolle selvitys kokeilujen kustannuksista, toteutustavasta, aikataulusta ja arvioituista vaikutuksista sekä arvioidaan kokeilun tulokset ennen mahdollisen pysyvän mallin käyttöönottoa.

Tavoitteena on, että Loviisa tukee nuoria kohti ensimmäistä työkokemusta ja samalla varmistaa, että pitkäaikaistyöttömät saavat tilanteeseensa oikeanlaista apua. Näin voidaan vahvistaa osallisuutta, vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä ja kohdentaa kaupungin työllisyystoimia nykyistä vaikuttavammin.

Fullmäktigemotion för att främja sysselsättningsåtgärder i Lovisa

Lovisa stad bör aktivt söka nya och verkningsfulla sätt att främja sysselsättningen, särskilt för att stödja unga och långtidsarbetslösa. Sysselsättning är inte bara en fråga om individens försörjning, utan också en central fråga för stadens livskraft, välfärd och ekonomi.

I Lieksa har man tagit i bruk ett ambitiöst sysselsättningsförsök, där målet är att erbjuda alla arbetslösa unga under 29 år möjlighet till en kort arbetsperiod. Tanken med modellen är att sänka tröskeln till det första arbetet, ge den unga en första arbetslivsanteckning i meritförteckningen och erbjuda genuin erfarenhet av arbetslivet. Även korta arbetsperioder kan vara avgörande för en ung persons fortsatta sysselsättning, studier eller för att hitta den egna branschen.

I Lovisa vore det motiverat att utreda införandet av en motsvarande modell som ett tidsbundet försök. Staden har många slags uppgifter där korta arbetsperioder kunde utnyttjas på ett ändamålsenligt sätt. Sådana uppgifter kunde till exempel vara parkskötsel, underhåll, assisterande uppgifter inom stadens tjänster, utveckling av det elektroniska arkivet samt stödjande uppgifter i anslutning till digitalisering av handlingar.

Även om Lovisas ekonomiska situation är utmanande ska satsningar på sysselsättning också ses som en investering i framtida besparingar. Att en ung person får sin första arbetslivserfarenhet kan förebygga långvarig arbetslöshet, utslagning och de kostnader som dessa medför. På samma sätt kan en rätttidig bedömning av arbetsförmågan minska situationer där en person under lång tid omfattas av fel service eller förmån utan någon verklig möjlighet att komma vidare. Förebyggande och rätt riktade åtgärder kräver ofta först investeringar för att man senare ska kunna uppnå både mänskliga och ekonomiska besparingar.

Samtidigt måste sysselsättningstjänsterna också identifiera de personer vars situation i praktiken inte löses genom sysselsättningsåtgärder, utan vars arbets- och funktionsförmåga eventuellt har försämrats så mycket att man för deras del bör utreda rätten till sjukdagpenning, rehabiliteringsstöd eller invalidpension. I Lahtis har man prövat en modell där staden hänvisar långtidsarbetslösa till bedömning av arbetsförmågan i samarbete med en privat aktör, så att klienterna får de utlåtanden de behöver och styrs till rätt service eller förmån.

Förslag

Vi undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att Lovisa stad utreder och bereder, åtminstone inledningsvis, ett tidsbundet sysselsättningsförsök där:

1. arbetslösa unga Lovisabor under 29 år erbjuds möjlighet till en kort arbetsperiod med låg tröskel i stadens olika enheter
2. stadens egna uppgifter och arbetsplatser kartläggs, där unga tryggt och under handledning kunde få sin första arbetserfarenhet
3. det utreds hur en tidsbunden modell med arbetsperioder kunde komplettera den sysselsättningssedel för unga som redan används i Lovisa samt särskilt stödja de unga för vilka det är svårare än vanligt att få sitt första arbete
4. ett separat tidsbundet pilotförsök med bedömning av arbetsförmågan för långtidsarbetslösa vars arbets- och funktionsförmåga verkar vara nedsatt inleds

5. möjligheten att samarbeta kring bedömningen av arbetsförmågan med till exempel välfärdsområdet, FPA, sysselsättningsområdet och vid behov en privat serviceproducent utreds
6. en utredning om försökens kostnader, genomförandesätt, tidtabell och uppskattade konsekvenser läggs fram för fullmäktige, och resultaten av försöket utvärderas innan en eventuell permanent modell tas i bruk.

Målet är att Lovisa stöder unga på vägen mot den första arbetslivserfarenheten och samtidigt säkerställer att långtidsarbetslösa får rätt slags hjälp för sin situation. På så sätt kan delaktigheten stärkas, långtidsarbetslösheten minskas och stadens sysselsättningsåtgärder riktas mer verkningsfullt än i dag.

Loviisassa / I Lovisa 19.8.2026

Allekirjoitukset /Underskrifter:

Meri Lohenoja